

Stor valgfremgang for svenske højreekstremister

Ved det svenske valg den 15. september blev Sverigedemokraterne det tredjestørste parti i flere skånske byer. Ved Rigsdagsvalget kom partiet ikke over spærregrænsen, men fordoblingen af stemmetallet kan have været udslagsgivende for Göran Perssons fald

22,3 pct. af stemmerne og 12 pladser i byrådet opnåede Sverigedemokraterne (Sd) i Landskrona ved det netop afholdte valg i Sverige. I 2002 fik partiet 8,4 pct. I et enkelt distrikt stemte næsten hver tredje - 31,6 pct. - på det fremmedfjendtlige parti.

- Vor fremgang kommer af, at folk er trætte af de mange indvandrere i Landskrona, udtalte Sd's lokalformand Thord Lindblom til Sydsvenska Dagbladet. Dermed punkterer han selv i nogen grad dolkestødsmyten om, at partiet af medierne og de etablerede politiske partier uretfærdigt tillægges fremmedfjendtlige synspunkter.

Også i to andre større skånske byer, Trelleborg med 12,6 pct. af stemmerne og Kävlinge med 13,1 pct., blev partiet tredjestørst. I Malmø opnåede det 7,5 pct. og fem byrådspladser. Skåne len var med ti landstingsmandater og 6,6 pct. af stemmerne ét af de tre len, hvor Sd opnåede repræsentation. Det andet var Blekinge len med 6,6 pct. og tre pladser. Her fik partiet henholdsvis 7,2 pct., 9,5 pct. og 9,3 pct. af stemmerne i de større byer Karlshamn, Karlskrona og Sölvesborg. Og endelig Örebro len med tre landstingspladser.

Langt stærkest står Sd i Sydsverige, men partiet opnåede faktisk stemmetal, så det kunne blive repræsenteret i næsten halvdelen af alle svenske kommuner mod blot 29 ved valget i 2002. Ved rigsdagsvalget fordoblede partiet sit stemmetal – fra 1,4 pct i 2002 til 2,9 pct. eller 162.493 stemmer.

Spærregrænsen til Rigsdagen er på fire pct. Alligevel har Sd i en periode kunnet mønstre én rigsdagsmand, Steen Andersson, der i 2002 hoppede af fra Moderaterna (svarende til danske Konservative). Som i Danmark ser man også, at tidligere erklærede venstreorienterede giver et stærkt højreorienteret parti legitimitet. F.eks. er Kenneth Sandberg, byrådsmedlem fra Kävlinge for Vänsterpartiet, hoppet på Sd-vognen.

8-10 millioner svenske kr. - en ti-dobling af valgbudgettet i forhold til valget i 2002 – har medvirket til resultatet. - Pengene kommer fra medlemmer og sympatisører, som har ydet penge til vores valgfond. Vi har også lånt mere end en million, udtaler partileder Jimmie Åkesson til Sydsvenska Dagbladet.

Danske Folkepartis tvilling

Sd er stemmemæssigt klart det største parti udenfor Rigsdagen. Ifølge det svenske opinionsinstitut Sifo har partiet mange tilhængere blandt LO-medlemmer, og da kun 2,2 procentpoint skilte den borgerlige Alliancen fra den socialdemokratiske "blok", har Sd med sin opsamling af frafaldne "LO-vælgere" muligvis været afgørende for Göran Perssons fald.

Partiets program og hele retorik ligner Dansk Folkepartis til forveksling – og appellerer med sin blanding af populistisk social omsorg og fremmedfrygt til "den lille mand", hvis arbejde og almene velfærd påstås at være truet af "de fremmede" - og hvis skat siges at gå til deres forsørgelse.

Ældreomsorg, dyrevelfærd og forsvaret af svenskheden, kristendommen og de traditionelle familiedyder står i centrum. Man kræver stop for "masseindvandringen", og de, der er ikke skal sendes hjem, skal heller ikke integreres:

"Vi taler for en moralsk oprustning, vi værner Vestens kristne etik, og vi vil styrke nationalfølelsen for på denne måde at skabe en større tryghed og samhørighed i det svenske samfund. Sd ønsker et "homogent samfund" frem for "en heterogen statsdannelse." (Præsentation af Sverigedemokraterne på partiets hjemmeside). I Sd's valgmanifest 2006 hedder det videre:

”Sverigedemokraterne vil... en tilbagevenden til den assimileringspolitik, som gjaldt frem til 1970’erne, og som indebar, at det er indvandrerne, der skal tilpasse sig det svenske samfund og ikke omvendt.”

Som hos Dansk Folkeparti står skærpet indsats mod kriminaliteten i centrum, og ingen skal være i tvivl om, hvem der gør sig skyldig i den:

”Rodløshed og omfattende modsætninger, så som bandevold, racisme og gruppehad, er blevet en del af hverdagen i Sverige som følge af en alt for generøs indvandrerpolitik” Og: *”Sverige er et sygt samfund, fordi medborgerne ikke trives. Kun en nationalistisk politik kan give den tryghed og den omtanke, som mindsker kriminaliteten, får narkoen væk og giver de syge livslysten tilbage.”* (Fra Præsentation af Sverigedemokraterne)

Én ting kan her give stof til omtanke: I bogen *Sverigedemokraterne – den nationale bevægelse* påviser forfatteren Stieg Larsson og en kollega fra stiftelsen eXpo, at mindst 23 pct. af 330 Sd’ere fra valglisten og partiets bestyrelse indtil år 1998 er dømt for lovovertrædelser over en skala fra grov vold, spritkørsel, hjemmebrænderi, bedrageri og hetz mod folkegrupper. Dette gjorde Sd til Sveriges mest kriminelle parti. Partiet har selv undersøgt 71 personer fra tidligere partibestyrelser – og er nået frem til, at hver femte var dømt ved en svensk domstol. Men nu skulle alle have rene hænder, siger partiledelsen.

Nazistiske forbindelser

Sverigedemokraterne blev dannet i 1988, og dets historie er tæt forbundet med nazistiske forbindelser. Gamle medlemmer af forskellige nazi-organisationer var blandt stifterne, og det første ungdomsforbund SDU havde nynazisten Robert Vesterlund som leder. Han gik ud i 1999, da partiet fordømte mordet på syndikalist Björn Söderberg. De, der blev dømt for mordet, var medlemmer af Nationell Ungdom – Sd’s andet ungdomsforbund.

Gennem 1990’erne og indtil for et få år siden var partiets møder stærkt præget af nazister og skinheads. *”Skinheads og den slags ødelagde meget, men hvis man har torvemøder, så kan vi jo ikke bestemme, hvem der kommer”*, klagede den daværende partileder, Mikael Jansson, sig. Han afløstes i 2005 af Jimmie Åkesson.

Siden har partiet arbejdet ihærdigt på at blive stuerent – og som led i dette i høj grad undgået større offentlige møder og den mest provokerende aktivisme. I stedet arbejder man bl.a. med nærmest månedlige kampagner, som skal aktivere medlemmer og sympatisører og brevstorme medierne. I sine egne organer opfordrer Sd gerne sine sympatisører til at hjælpe politiet med at finde gerningsmænd til forbrydelser – dog kun hvis de er begået eller menes begået af personer med indvandrerbaggrund. Som det er praksis i Danmark kræver man, at ”udlændinge” udvises ved grove eller gentagne forbrydelser. Og hvad angår fortidens aktivisme praler man i sin egen historiefremstilling da f.eks. stadig af at have medvirket til at hindre opførelsen af et asylcenter i Kimstad i 1990.

Danmark som forbillede

Udvekslingen mellem danske højrekræfter og fællerne i ”det gamle Skåneland” er livlig, f.eks. deltog Sverigedemokraterne blandt andre svenske højreekstreme organisationer på et fællesnordisk møde i Århus den 13.-14. oktober 2001. Den Danske Forening var vært.

Danmark præsenteres af Sd som et regulært foregangsland, når det gælder at begrænse indvandringen og forsvare ”Vestens kristne etik”. Det var derfor helt logisk, at Sd i februar i år lancerede parolen *”Støt Danmark – køb dansk!”* Anledningen var naturligvis Jyllandspostens Muhammed-tegninger og det angivelige forsvar for ytringsfriheden. Og de boycott-reaktioner m.m., som tegningerne og statsministerens holdning affødte.

”Ved at vælge danske varer hjælper du danske arbejdere til at beholde deres job og gør det også lettere for Danmark at modstå presset fra den muslimske verden,”, hedder det på Sd’s hjemmeside. Blandt de navngivne danske firmaer, som herefter oplistes, står Arla Foods pudsigst nok øverst. Det var samme firma, om hvem Venstres ordfører Jens Rohde sådan cirka sagde, at han ikke ville sælge ytringsfriheden for en liter Arla-mælk. Det skete efter at firmaets salg i Mellemøsten var gået i stå – og det derfor kritiserede regeringen for dens stejle holdning.

- Jyllandsposten og den danske regering fortjener en stor lovprisning for, at de så tydeligt har forsvaret ytringsfriheden, og derfor har vi valgt at gå i deres fodspor, udtalte Sd’s partisekretær Björn Söder i januar.

At Jyllandsposten ifølge det norske Dagbladet selv for nogle år siden takkede nej til en serie Jesus-karikaturer, fordi disse ville ”såre læserkredsen”, er en anden historie...

Hvad angår Sverigedemokraterne, så lagde de først tegningerne ud i deres partiblade SD-kuriren samt på deres hjemmeside, opfordrede deres læsere til at indsende flere Muhammed-satirer, for til sidst selv at slette dem fra hjemmesiden efter at partileder Åkesson havde haft besøg af Säpo, det svenske sikkerhedspoliti. Da var den ønskede publicity formentlig opnået – og halvanden måned senere blev den socialdemokratiske udenrigsminister Laila Freivalds alligevel tvunget til at gå for sin medvirken til nedlukningen af Muhammed-tegningerne hos Sd.

Arne Lennartz